

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja Nr. 61.119 i 64.730.

Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Piotrkowska 106.

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-72
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Sowiety robią konkurencję Ameryce Moskwa sfabrykowała własny pakt Kelloga, do którego zaprasza Polskę

WARSZAWA, 2 stycznia. — (PAT). Rząd polski otrzymał od Z. S. S. R. notę, zawierającą propozycję podpisania protokołu, który brzmi, jak następuje:

Centralny komitet wykonawczy Z. S. S. R. i prezydent Rzplitej Polskiej, ożywił pragnieniem wzmocnienia dobrych sąsiedzkich stosunków pomiędzy Z. S. S. R. a Polską i pragnieniem wprowadzenia w życie umowy o wyrzeczeniu się wojny, jako narzędzia polityki narodowej, podpisanej 27 sierpnia 1928 r. w Paryżu, postanowili urzeczywistnić powyższe zamierzenia przez niniejszy protokół i w tym celu wyznaczyli swych przedstawicieli: C. K. W. Z. S. S. R. . . . i prezydent Rzplitej . . . , którzy po dokonaniu wymiany swych pełnomocnictw uznali za sporządzone we właściwej formie, postanowili co następuje:

1) Umowa o wyrzeczeniu się wojny, jako narzędzia polityki narodowej, podpisana w Paryżu 27 sierpnia 1928 r., załączona w odpisie do niniejszego protokołu, jako część nierozdzielna, wchodzi w życie między Z. S. S. R. a Polską, po ratyfikowaniu umowy paryskiej z r. 1928 przez oboje państwa.

2) Protokół podlega ratyfikacji ciał ustawodawczych Z. S. S. R. i Polski, zgodnie z postanowieniami ich konstytucji. Protokół wchodzi w życie we wzajemnych stosunkach między Z. S. S. R. a Polską z dniem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych dotyczących go, która to wymiana nastąpi w . . . w tydzień po ratyfikacji go przez obie strony.

3) Wprowadzenie w życie umowy paryskiej z r. 1928 na mocy niniejszego protokołu między u-

kładającymi się stronami będzie miało miejsce w następujący sposób: Skoro na podstawie art. 2 niniejszego protokołu ten wejdzie w życie, a ciała ustawodawcze Z. S. S. R. i Polski dokonają ratyfikacji umowy paryskiej z 28 r., każda z dwóch układających się stron niezwłocznie zawiadomi drogą dyplomatyczną stronę drugą. Jako chwilę wprowadzenia w życie umowy paryskiej między Z. S. S. R. a Polską uważać się będzie moment otrzymania drugiej ze wspomnianych notyfikacji.

4) Przystąpienie do protokołu niniejszego otwarte jest dla rządów wszystkich krajów. Zawiadomienie o przystąpieniu do niego powinno być skierowane na imię tego rządu . . . , który zawiadomi

innych wszystkich uczestników niniejszego protokołu o dokonaniu przystąpienia. Z chwilą otrzymania wspomnianego zawiadomienia, niniejszy protokół wchodzi w życie w stosunkach między przystępującymi państwami a wszystkimi uczestnikami niniejszego protokołu.

5) Wejście w życie umowy paryskiej z r. 28 na podstawie niniejszego protokołu we wzajemnych stosunkach między państwami, które doń przystąpiły, a wszystkimi pozostałymi uczestnikami protokołu będzie się odbywało w sposób następujący:

Skoro na podstawie art. 4 niniejszego protokołu którekolwiek z państw trzecich przystąpi do niego, a ciała ustawodawcze tego państwa dokonają ratyfikacji u-

W dowód czego wyżej wymie-

nieni pełnomocnicy podpisali protokół i złożyli swe pieczęcie. Wykonano w dwóch egzemplarzach i podpisano dnia . . . roku . . .

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W sprawie powyższej noty i propozycji w niej zawartej miarodajne czynniki polskie jeszcze nie wyraziły swej opinii.

Informowaliśmy się w sferach dobrze poinformowanych, jak należy rozumieć propozycję sowiecką.

Zwrócono nam uwagę, że sama propozycja jest bardzo oryginalna, gdyż w obecnym momencie nie ma żadnych powodów do zadrażnienia stosunków między Polską a Sowieci.

Wyrok w sprawie Wojciechowskiego nie wywołuje daleko idących zastrzeżeń w opinii sowieckiej.

Zwracano nam także uwagę, że jak widać z art. 4 sowieckiego projektu, dąży on wyraźnie do wyrwania z rąk Stanów Zjednoczonych inicjatywy akcji pokojowej.

Poszczególne punkty projektu sprawiają wrażenie, że Sowiety chcą odegrać rolę pośrednika w sprawie polsko - litewskiej.

Próba taka jest oczywiście beznadziejna, gdyż jedyną instancją do rozstrzygnięcia sporu między Polską a Litwą jest Liga Narodów.

Wreszcie podkreślić należy całkowite pominięcie w projekcie sojuszniczeki Rumunii, sojuszniczki Polski, Rumunii, z którą Sowiety mają zatarg terytorjalny.

Z ostatniej chwili

Wielki pożar fabryki Splonęła fabryka koronek T. Bialera przy ul. Kilińskiego 102

Dziś o godz. 1 po północy miasto nasze zostało zaalarmowane trąbkami straży ogniowej i wycie syren. Wobec mgły olbrzymia łuna zaległa nad miastem wywołując uczucie grozy. Palila się fabryka koronek p. T. Bialera przy ulicy Kilińskiego 102. Jak się okazało ogień powstał na trzecim piętrze gmachu fabrycznego w skrajnym lewym skrzydle i wobec niezwykle silnego wiatru zaczął się szybko rozszerzać, ogarniając niższe piętra.

Na miejsce pożaru zjawili się oddziały I, II, III i IV straży ogniowej, jak również straż „Widzewska Manufaktury” i Scheiblera, które przystąpiły energicznie do akcji umiejscowienia i opanowania szalejącego żywiołu. Praca straży skierowana była w dwu kierunkach: niezapuszczenia ognia po przez ścianę pożarową (brandmur) przechodzącą przez środek budynku, oraz uratowania jednoniętrowych małych oficynek, pod Nr. 104, przytulonych do ślepej ściany fabryki. Oficyny te, zamieszkałe przez najuboższą ludność, zasypywane były gradem płonących głowni i iskier.

Na miejsce pożaru zjawili się pp. prokurator Szmidt, komendant policji inspektor Niedzielski i referent województwa p. Syska. Komendant policji natychmiast zajął się pierwiastkowym śledztwem oraz wydał niezbędne rozkazy w celu zapewnienia bezpieczeństwa i usunięcia ludzi z zagrożonych miejsc.

W chwili zamykania numeru o godz. 3.30 zrana było już prawie pewnem, że wysiłki dzielnej straży będą skuteczne i połowa fabryki oraz domy mieszkalne zostaną uratowane.

Jerzy Wojciechowski

sprawa zamachu na radcę poselstwa sowieckiego, Lizarewa, skazany na 10 lat więzienia.

Leon Wojciechowski

ojciec Jerzego, rozstrzelany przez bolszewików w Kijowie r. 1919.

Raport Parker Gilberta w sprawie zdolności płatniczych Niemiec

BERLIN, 2 stycznia. (PAT). — Zapowiadany od 3 tygodni raport agenta reparacyjnego Parkera Gilberta ukazał się z 1 na 2 b. m. Raport ten składa się ze 188 stron druku. Obszerny wstęp w formie pisma agenta do komisji reparacyjnej streszcza tezy raportu. Parker Gilbert stwierdza w nim, że plan Dawesa w I roku normalnie funkcjonował, a Niemcy spłacały swe zobowiązania lojalnie i punktualnie. Analizując sytuację gospodarczą, finansową i budżetową państwa, agent zarzuca skłonność do nadmiernych wy-

datków i nadmiernego zaciągania pożyczek. Charakteryzując obecną sytuację gospodarczą określa ją Parker Gilbert jako pomyślną, ponieważ nadprodukcja i nadekspancja, jaka miała miejsce w r. 1927, przestała istnieć. Uważa on w dalszym ciągu za wykluczone, aby budżet Rzeszy miał się w przyszłości okazać niezdolny do ponoszenia ciężarów normalnych, przewidzianych przez plan Dawesa. Charakteryzując położenie Banku Rzeszy jako niezwykle pomyślne, agent stwierdza, że Bank mógłby przejść na system złotego

pokrycia banknotów. Określając pożyczki krótkoterminowe na 4,6 miljarda do 5,1 miljarda agent stwierdza, że wraz z pożyczkami długoterminowymi stanowią one 12 - miliardowe zadłużenie Niemiec zagranicą. Raport reparacyjny wywołał w całej prasie niemieckiej wielkie wrażenie i ostrą krytykę. Cała prasa berlińska od skrajnej lewicy do prawicy występuje przeciwko zbyt optymistycznemu ocenianiu położenia gospodarczego i finansowego przez agenta reparacyjnego.

POLSKI WRÓG FRANCJI

P. Władysław Studnicki, znany z czasów wojny ze swej orientacji niemieckiej w polityce polskiej, a obecnie konsekwentnie zwalczający nasz sojusz z Francją, występuje znowu, z okazji Nowego Roku z krytyką polskiej polityki zagranicznej, nie szczędząc wielu ostrych słów pod adresem naszego francuskiego sprzymierzeńca. Oto wywody p. Studnickiego, z którymi można się nie zgadzać, ale którym nie można odmówić sporej dozy oryginalności:

„Rok 1928 wykazał — pisze p. Wład. Studnicki, — że de facto nie mamy sprzymierzeńców. We Francji, owym oficjalnym naszym sprzymierzeńcu, którego część naszej opinii, ulegając złym tradycjom jeszcze przedrozbiorowym, uważa za „protektorkę”, przejawia się pewna niechęć do przymierza z Polską; rozrasta się literatura francuska polityczna antypolska. Niedawno wyszło dzieło „Pologne et nous” Martel Prevot, usiłujące wykazać, że przymierze z Polską jest tylko zawadą zbliżenia się z Niemcami i Rosją.

Przymierze francusko - rosyjskie było we Francji popularne i miało to podłoże psychologiczne, którego niema przymierze polsko - francuskie. Na Rosję patrzyła Francja jako na olbrzymi rezeruar sił ludzkich. Zwolennicy rewanzu byli pewni, że gdy za płodnią Rosję swemi kapitałami, ona zgniecie Niemcy i wróci im Alzację i Lotaryngię. Passywiści francuscy byli pewni, że przymierze z Rosją odstraszy Niemcy od wszelkiej wojny z Francją. Cała literatura francuska współdziałała wzmocnieniu węzłów sprzymierzeńczych obu krajów. Znacomity uczone francuski Anatole France jeszcze przed zawarciem przymierza francusko - rosyjskiego wydał znakomite dzieło: „L'empire du car”, w przedmowie do którego pisał: „Czas przestać patrzeć na Rosję przez szkła polskie”.

Następnie weszła w modę literatura rosyjska: Tolstoj, Dostojewskij i t. p. Zrodziło się upodobanie do rosyjskiej „wodki” i rosyjskiego kwasu. Przymierze z Rosją dla Francji było małżeństwem z rozsądku, które przeobraziło się w małżeństwo z miłości. Sentyment francuski względem Rosji pomimo olbrzymich zawodów materialnych jeszcze nie wygasł. Najbardziej charakterystycznym jest stosunek do Niemiec współczesnej Francji. Utraciła ona w rannych i zabitych

znacznie większy procent, niż Niemcy lub Anglja, mianowicie 37 proc. dorosłych mężczyzn od 17 do 50 roku życia, gdy Niemcy 24, Anglja 22 proc. Przed wojną nie miała przyrostu, dziś ma ubytek ludnościowy. Francja przypominą człowieka, który w walce z przeciwnikiem ma zadane głębokie rany, od których nurtuje boleśnie cały jego organizm. — Człowiek ów byłby wyratowany przez to, że 13-tu innych nadbiegło mu na pomoc i zwyciężyło przeciwnika. Lecz uświadamia sobie, że nie zawsze przyjdzie owa pomoc, zresztą nie chce nawet w razie zapewnionej pomocy narażać się na nowe rany. W podstawie psychologii takiego człowieka leży bojaźń przed dawnym przeciwnikiem. Gdy się wie, że nie można go zniszczyć, szuka się z nim zgody. W 1923 roku Poin-

care próbował niweczenia sił gospodarczych Niemiec przez okupację Ruhry. Próba zawiodła. Musiała wystąpić inna koncepcja, porozumienie z Niemcami. Francja zawarła z Niemcami traktat handlowy na zasadzie największego uprzywilejowania, gdy wszystkie uprzednie traktaty, zawarte w dobie powojennej, nie zawierały tej klauzuli. Francja przyznała Niemcom prawo swobodnego wjazdu, wprowadzenie procedurów handlowo - przemysłowych; Francja po powrocie do niej kapitałów, które ukrywały się w okresie inflacji, umieszcza swe kapitały w niemieckim przemyśle. Dwustu dwudziestu kilku członków parlamentu francuskiego należy do Towarzystwa badań stosunków francusko - niemieckich dla wzajemnego zbliżenia tych państw. Przez długi czas Francja

pracowała nad zaostreniem antagonizmu polsko - niemieckiego, mniemając, iż to wzmocni jej wpływy w Europie środkowej i nie dopuści do połączenia Austrii z Niemcami. Obecnie antagonizm polsko - niemiecki, nasze antyniemieckie wystąpienie na terenie międzynarodowym wywołuje we Francji niezadowolenie. W roku ub. prasa francuska atakowała wystąpienie ministra spraw zagranicznych Polski w sprawie ewakuacji Nadrenji, oświadczenie, że Polska jest w tej sprawie zainteresowana. W parę godzin po słynnym zjściu Stresemanna z Zaleskim, po stuknięciu pięścią w stół Stresemanna, wyszedł komunikat ministrów spraw zagranicznych 3-ech państw, Francji, Anglii i Niemiec, zwiastujący ich wzajemną przyjaźń. Europa przestała się dzielić na zwycięzców i

zwyciężonych w obozach państw wojny światowej, jest w fazie wytwarzania się nowych związków i kombinacji. Polska będzie musiała poddać rewizji swą politykę zagraniczną — kończy p. Studnicki swe wywody. — Na tej drodze napotyka znaczne trudności. W 1928 roku nie zdołała zawrzeć traktatu handlowego polsko - niemieckiego, owego niezbędnego warunku osiągnięcia kredytów na rynkach międzynarodowych. Dodatnimi objawami naszej polityki zewnętrznej jest zawarcie traktatu przyjaźni z Węgrami i zapoczątkowana akcja złagodzenia antagonizmu węgiersko - rumuńskiego. Trudne i wielkie zadanie polityki zewnętrznej stanie przed Polską w najbliższych latach”.

A. B.

PRZEDWIOŚNIE

wg. arcydzieła
St. ŻEROMSKIEGO

najbliższa prem'era w
GRAND-KINIE.

Prenumerata premjowa

Kto bezpośrednio
dziś, w czwartek, dnia 3 stycznia
wpłaci w administracji „Głosu Polskiego” (ul. Piotrkowska 106)

prenumeratę za m. styczeń
otrzyma, z wyozajem miesięcznym,
jako bezpłatne premjum
cenną i ciekawą książkę!

Psychoza tronowa w Piotrkowie

Monarchistyczny film wzrusza do łez
redakcję tamtejszego pisma

W piotrkowskim „Dzienniku Narodowym” czytamy: „Dnia 23 ub. m. odbył się w Piotrkowie zjazd delegatów monarchistycznej organizacji wszechstanowej, okręgu piotrkowskiego.

Po mszy świętej, odprawionej w kościele św. Jacka i poświęceniu sztandaru Koła miejscowego M. O. W. udali się delegaci pochodem przez miasto do sali Dobroczyńności na obrady.

Najpierw wyświetlono film monarchistyczny p. t. „Bez Gospodarza”, obfitujący w bardzo wiele, wzruszających do łez (!) scen historycznych.

Obrady zajął prezes okręgu p. J. Józefowicz, powołując na przewodniczącego p. Otrąbskiego (Tomaszów Maz.) Przemówienie polityczne wygłosił wicepr. Z. Gł. dr. A. Cwiakowski, którego nagrodzono długo niemiłkającymi oklaskami.

Sekretarz generalny Z. Gł. p. Jan Kryński przypomniał zebrany, iż dzisiejsza uroczystość jest rocznicą wystąpienia dr. Cwiakowskiego z „Wyzwolenia” i opowiedzenia się za Monarchją (przez duże M — przyp. red. „Gł. P.”)

Z kolei zabierali głos delegaci poszczególnych kół M. O. W., którzy zebrali się w liczbie około 150 osób.

Uchwalono również rezolucję polityczną.

Dowiadujemy się jednocześnie, iż na dzień 3 maja 1929 roku zwołują monarchiści do stolicy nadzwyczajny kongres, aby i ich głos zaważył na losach zmiany Konstytucji”.

Wystrzegaj się kobiet, Stefanie.. Silniejszym od ciebie złamały życie.. Patrz co ta kobieta ze mnie zrobiła.. To wszystko ze zmartwienia, ze zgrzyoty..
z najpiękniejszego Ojczyzna!
filmu sezonu Monumentalna premiera wkrótce w kinie „Luna”

Dzis
i dni następnych!

Dzis i dni następnych!

Najwybitniejszy film wszystkich czasów poświęcony matkom, żonom i dzieciom, które straciły na wojnie swych najbliższych

Z Dymem Pożarów

(Matka Nieznanego Żołnierza)

Najświetniejszy epos bohaterki. Cudowna siła miłości i zwycięstwa, m strzawskiej reżyserji A. Rydera i A. Duleskiego. Podniecająca i wzruszająca do łez apologja na cześć pokoiu i poświęcenia największe, hanby ludzkie — wojny między ludźmi. Film stoący wyżej wszelkiej pochwały!

W rolach głównych: Jean Murat i Michel Verly

Wielka orkiestra symfoniczna pod kierunkiem Dyrektora Teodora RYDERA. — Początek przedstawień o godz. 4 ej. p. w sob. i niedziele i święta o g. 12 ej, ostatniego o g. 10 w. — Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł. w sob. i niedziele od g. 12-3 po wszystkie miejsca po 0 gr. 1 i 2

Porywający potęgą uczucia dramat według sztuki Artura Schnitzlera „FREIWILD”

LATWA ZDOBYCZ (AKTORKA)

W rolach głównych najpopularniejsza i najukochansza Ewelina Holt subtelny Jan Louis Lerch niezapomniani bohaterzy filmu „MIŁOSTKI” znany Bruno Kastner

Początek o godz. 4.30 po poł.

Orkiestra pod kierunkiem p. R. Kantora

Siedziby sądów grodzkich i zakres ich kompetencji terytorjalnej na obszarze powiatu łódzkiego

WARSZAWA, 2 stycznia. — P. nr. 12 z r. 1928 poz. 93) zarządza się: w powiecie łódzkim:

a) SĄD GRODZKI W ŁODZI, obejmujący miasta Konstantynów, Łódź i Rudę Pabjanicką oraz gminy Babice, Bełdów, Bruss, Nowosolna, Puczniew, Radogoszcz, Rąbień,

b) SĄD GRODZKI W TUSZYNIE, obejmujący miasto Tuszyń i gminy Brójce, Chojny, Czarnocin,

Gospodarz, Górki, Wiskitno i Żeromin;

c) SĄD GRODZKI W ZGIERZU, obejmujący miasto Zgierz, oraz gminy Brużycza, Dzierżąno, Lućmierz, Łągiewniki, Nakielnice.

Par. 2. Sprawy karne, rozpatrywane przez sądy pokoju dla nieletnich w Lublinie, Łodzi i Warszawie, przechodzą pod rozpoznanie właściwych sądów grodzkich.

Polska pracuje dla idei pokoju

Oświadczenie p. prezydenta Rzplitej, udzielone dziennikowi amerykańskiemu

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Anglo-amerykański dziennik „News-Politiken” otrzymał od prezydenta Rzplitej p. S. Mościckiego następujące oświadczenie: „Polska pracuje dla idei pokoju. Celem jej wysiłku jest postęp moralny i materialny; najściślejsza współpraca międzynarodowa dla osiągnięcia wolności, sprawiedliwości i prawa. Tym duchem były owiane wszystkie pokolenia, które od 150 lat

walczyły o niepodległość Polski. Uczucia, które ożywiają obecnie nową Polskę, są te same, jakie wyznawali za czasów Kościuszkę najlepsi w narodzie. Polska dzisiejsza prowadzi swe prace pod temi samymi hasłami, jakie przyswiecały jej przodkom. Po dziesięciu latach wytrwałej pracy osiągnęła Polska wielkie wyniki w dziedzinie politycznej i gospodarczej, wzmocnienia kraju i nie wątpi ona obecnie, że wszyst-

kie wolne narody świata niepozwoła i nie dopuszczą do wznowienia przeszkód na drodze, wiódącej Polskę ku spełnieniu jej misji pokojowej i postępowej”.

Dr. Fachof

b. prokurator sądu w Kolmarze, na którego dokonali zamachu autonomiści alzaccy.

Minister Moraczewski objął urządowanie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Min. robót publicznych p. Moraczewski powrócił do zdrowia i objął urządowanie.

Przedłużenie umowy polsko-gdańskiej

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Umowa polsko-gdańska w sprawie podwójnego opodatkowania została przedłużona do marca.

Rokowania handlowe polsko-francuskie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Dowiadujemy się w sprawie rokowań handlowych polsko-francuskich, że toczą się one w atmosferze przyjaznej i rzeczowej dyskusji.

Przerwane na święta układy będą wznowione 10 stycznia i posuną się dalej szybkim tempem. Należy się spodziewać, że niebawem nastąpi podpisanie konwencji.

Hasłem „Drang nach Osten” żyją „pokojowo” usposobieni nacjonałści niemieccy

BERLIN, 2 stycznia. (Tel. wł.) Prezydent niemieckiej marchii granicznej, Bülow, wydał z okazji nowego roku orędzie, w którym zwraca się do Niemców, zamieszkałych na pograniczu polskim. W orędziu tem Bülow oświadcza, że ubiegłe dziesięciolecie od chwili rozbicia marchii zachodniej, było dla Niemców okresem gorzycy, a jednocześnie okresem niestrudzonej pracy na odbudowę jej z ruin. Trzeba pomyśleć o „starych poznaniakach” i „zachodnich prusakach” którzy żyją wśród obcego społeczeństwa i bronią niezłomnie swego charakteru narodowego.

Równocześnie nacjonalistyczne pismo niemieckie bije na alarm z powodu szybkiego wzrostu portu w Gdyni, nazywając Gdynię „palem, wbitym w skórę niemiecką”. Port gdyński rozwija się w sposób groźny dla Gdańska, Szczecina i Królewca. Są to pierwsze znaki „szponów Orła Białego”, który pragnie panować nad Bałtykiem. Z orędzia Bülowa i głosów prasy niemieckiej widać, że nacjonałści niemieccy nadal marzą o odebraniu Polsce Wielkopolski i Pomorza i mocno są niezadowoleni z rozwoju zachodnich ziem polskich.

Amanullah likwiduje powstanie

Zaległy żołd — źródło niezadowolenia w wojsku — został wypłacony. — W Kabulu i okolicy niema powstańców

LONDYN, 2 stycznia. (ATE) Donoszą z Peshawaru, że według nadeszłych tam wiadomości z Kabulu, król Amanullah wypłacił wojskom, które biorą udział w walkach z powstańcami, zaległy żołd za dwa miesiące. W ten sposób jeden z głównych powodów do niezadowolenia wśród armji został usunięty. Również ludność cywilna, która poniosła szkody w związku z powstaniem otrzymała przyrzeczenie wypłaty odszkodowania. Poselstwo afgańskie w Londynie ogłosiło komunikat, w którym

oświadcza, że likwidacja powstania zbliża się ku końcowi. Istnieje uzasadniona nadzieja, że przed upływem krótkiego czasu pokój zapanuje w całym kraju. LONDYN, 2 stycznia. W promieniu 20 mil dokoła Kabulu nie znajdują się już żadne wojska powstańcze. Droga wiodąca z Kabulu do Kandahra, która w dalszym ciągu łączy Afganistan z Indjami, jest zupełnie zabezpieczona i opróżniona z wojsk powstańczych. W całym Afganistanie panuje spokój.

Dymisja gabinetu w Jugosławiji

BIAŁOGRÓD, 2 stycznia. — (PAT). Prezydium rady ministrów ogłosiło komunikat, zawierający, że prezes rady ministrów Koroszec oznajmił na posiedzeniu rady, że król przyjął dymisję całego gabinetu, polecając ustępującemu rządowi zająć się najprawdopodobniej bezskutecznie. Z Friedrichshaafen donoszą, że katastrofa jest tylko kwestją czasu.

Stan zdrowia króla angielskiego jest beznadziejny

LONDYN, 2 stycznia. W kołach urzędowych krążą nieoficjalne wiadomości, że stan zdrowia króla Jerzego jest bardzo groźny i że katastrofa jest tylko kwestją czasu. Upadek sił jest tak wielki, że wszelkie zabiegi lekarskie okazały się najprawdopodobniej bezskuteczne.

„Hr. Zeppelin”

wybiera się w podróż dookoła świata

BERLIN, 2 stycznia. (Tel. wł. Głosu Polskiego). Z Friedrichshaafen donoszą, że sterowiec „Hrabia Zeppelin”, który dokonał przelotu z Europy do Nowego Jorku, w bieżącym roku dokona wielkiego lotu dookoła świata przez Syberję i Japonię. Czysty zysk, jaki przysporzył „Hrabia Zeppelin” przelotem nad Atlantyką wynosi 100 tys. dolarów.

Polonia amerykańska na pożegnaniu u M. S. Z.

WARSZAWA, 2 stycznia. (PAT). W dniu dzisiejszym odbyło się wydane przez M. S. Z. śniadanie pożegnalne na cześć powracających do Ameryki przedstawicieli wychodźstwa polskiego. W imieniu M. S. Z. zęgnął przedstawicieli Polonii amerykańskiej dyrektor departamentu konsularnego Babiński, kończąc swe przemówienie toastem na intencję dalszego rozwoju Polonii amerykańskiej.

Lekarz-dentysta
IRLICHT
Przyjmuje od 3-8
Narutowicza 32
od 7-8 ceny kliniczne

Kursy Języków nowożytnych
A. Kretschmerowej i A. Liebichówny
Wólczańska 123.
Przyjmują zapisy na wykłady języków nowożytnych codziennie (z wyjątkiem soboty) od godz. 6-8-ej wieczorem

Skarga apelacyjna arc. Kowalskiego na orzeczenie sądu okręgowego w Płocku

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: „Polak-Katolik” w numerze wtorkowym podał fałszywą wiadomość o opuszczeniu jakoby przez adwok. Śmiarowskiego terminu wniesienia skargi apelacyjnej w sprawie arcybiskupa Kowalskiego. Dowiadujemy się, że w rzeczywistości sam arcybiskup Kowalski złożył w terminie skargę ape-

lacyjną, a jego obrońca p. Śmiarowski zwrócił się do władz sądu okręgowego w Płocku o przedłużenie terminu dla wniesienia skargi apelacyjnej ze względu na nawal materjału.

Tę prośbę p. Śmiarowski sąd w Płocku odrzucił, a p. Śmiarowski zaskarżył tę decyzję płocką do sądu najwyższego w Warszawie.

Zatrute ryby w Warcie

Nadbrzeżnym mieszkańcom grozi masowe zatrucie

RADOMSKO, 2 stycznia. Jeden z chłopów, zamieszkały na t. zw. Dobach pod Radomskiem, idąc onegdaj wieczorem brzegiem Warty, zauważył ze zdumieniem, iż cała powierzchnia rzeki była pokryta pólżywami rybami, które można było łowić rękoma. Kto żył we wsi, rzucił się na połów. Złowiono ogromne ilości, niektórzy zdobyli po 2 pełne wo-

zy. Ryby te sprzedawano za bezcen w Radomsku i okolicy. Dochodzenie policyjne wykazało, że ryby te były oszołomione kwasem, który wskutek pęknięcia rezerwoaru jednej z fabryk przedostał się do koryta rzeki. W obawie przed masowym zatruciem wysłano próbki ryb do analizy.

Katastrofa kolejowa pod Rozwadowem

W zderzeniu 2 pociągów szesnaście osób odniosło rany

Wczoraj o godz. 1 min. 30 w nocy na stacji Zbytniów między Rozwadowem i Sobowem pociąg osobowy nr. 426, idący w kierunku Tarnobrzegu, najechał na przygotowany do wyjścia w przeciwnym kierunku pociąg osobowy nr. 425. Katastrofa większych rozmiarów na szczęście nie przybrała. Lekko poszwankowanych okazało się 16 pasażerów. Lekarz stacyjny opatrzył 9 o-

sób. Po opatrunku wszyscy udali się w dalszą drogę. Dwa wagony bagażowe są uszkodzone. Jeden z wagonów wypadł z szyn. Przerwa w ruchu trwała do godz. 4 min. 15. Na miejsce katastrofy wyjechały komisje śledcze: lokalna i z Radomia.

Nowa organizacja sądownictwa

Kto może być sędzią przysięgłym w świeżo wprowadzonych u nas sądach przysięgłych?

Ważną dla sfer handlowo-przemysłowych kwestję sędziów handlowych nowa ustawa omawia następująco: Sędziów handlowych mianuje minister sprawiedliwości na trzy lata, po wysłuchaniu opinii ministra przemysłu i handlu, z pośród osób proponowanych przez właściwe izby przemysłowo-handlowe. Sędzią handlowym może być ten kto posiada obywatelstwo polskie korzysta, w pełni z praw cywilnych, i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył 30 lat życia, włada językiem polskim w słowie i piśmie, oraz posiada praktyczną znajomość obrotu handlowego i zwyczajów handlowych. Sędziowie handl. pełnią swe obowiązki bezpłatnie.

SĘDZIOWIE PRZYSIĘGLI
Do sprawowania obowiązków przysięgłego powołuje się osoby płci męskiej, które: posiadają obywatelstwo polskie i korzystają w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, w dniu 1 stycznia tego roku, w którym układa się listę pierwotną, ukończyły nie mniej niż 30 lat i nie więcej niż 70 lat życia,

w dniu 1 stycznia tego roku, w którym układa się listę pierwotną, mieszkają przynajmniej od 2 lat w obszarze danej gminy i rozumieją po polsku, umieją czytać i pisać. Przysięgli pełnią swe obowiązki bezpłatnie, a ci z nich, którzy utrzymują się z dziennego zarobku otrzymują odszkodowanie za utracony zarobek. Przysięgłego, który nie stawiał się do sądu bez usprawiedliwienia, sąd skazuje na grzywnę do jednego tysiąca złotych.

APLIKANCI SĄDOWI.
Dział VII ustawy poświęcony jest aplikacji sądowej. Aplikantów sądowych mianuje prezes sądu apelacyjnego. Aplikantem sądowym może zostać ten kto ukończył uniwersyteckie studia prawnicze z przepisaniem w Polsce egzaminami. Aplikacja sądowa polega na zaznajomieniu się ze wszystkimi działami czynności i prokuratorskiej oraz z czynnościami sekretarjatów sądowych i prokuratorskich. Aplikacja sądowa trwa trzy lata. Do trzechlecia prezes sądu apelacyjnego może wliczyć nie więcej jak jeden rok aplikacji

pozasądowej u adwokata, notariusza lub w Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, albo referendarskiej służby administracyjnej lub w charakterze asystenta w sądownictwie wojskowym. Egzamin sędziowski dzieli się na ustny i piśmienny. Po złożeniu egzaminu sędziowskiego minister sprawiedliwości mianuje aplikanta asesorem sądowym. Prezes sądu apelacyjnego może powierzyć asesorowi sądowemu pełnienie czynności sędziowskich, nie wyłączając śledztw. W zakresie czynności sędziowskich asesora nie może wchodzić wydawanie wyroków. Asesorowi, wyznaczonemu do urzędu prokuratorskiego, prokurator apelacyjny może poruczyć pełnienie czynności prokuratorskich z dniem wejścia w życie niniejszego prawa do tychczasowe sądy stają się sądami o ustroju przewidzianym przez prawo niniejsze, a mianowicie: sądy powiatowe (łącznie z ławnicami) i sądy pokoju — sądami grodzkimi, dotychczasowe sądy okręgowe — sądami okręgowymi, sądy apelacyjne — sądami

apelacyjnymi, a Sąd Najwyższy — Sądem Najwyższym w nowym ustroju.

Osoby zajmujące stanowiska w sądownictwie w chwili wejścia w życie niniejszego prawa zachowują stanowiska dotychczasowe z odpowiednią miarą tytułów i tak między innymi: sędziowie śledczy stają się sędziami okręgowymi śledczymi, sędziowie pokoju na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie — sędziami grodzkimi, aplikanci, którzy złożyli egzamin — asesorami sądowymi.

Aż do odwołania w drodze rozporządzenia ministra sprawiedliwości, asesorowie sądowi mogą pełnić zastępczo czynności sędziowskie grodzkie, tudzież brać udział zamiast jednego sędziwego w składzie sądzącym w sądzie okręgowym.

Z dniem wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszystkie przepisy dotychczasowe, dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszym prawie.

W związku z zaplanowanymi skierowaniami do redakcji, czy w związku z reorganizacją sądownictwa z dniem 1 stycznia 1929 roku pozostaje dotychczasowa kompetencja sądu pokoju, po zasięgnięciu informacji podajemy co następuje:

Sąd grodzki w Łodzi obejmuje dawne 10 okręgów Sądów Pokoju w Łodzi, Sąd Pokoju do walki z lichwą i spekulacją oraz Sąd Pokoju w Kowstantynowie. Do kompetencji sądu grodzkiego należą powództwa do wysokości jednego tysiąca złotych, klauzule do tejże samej wysokości i wszystkie pozostałe sprawy powierzone sądom pokoju oraz na mocy nowej ustawy — środki odwoławcze od orzeczeń sądów pokoju.

Jeżeli dla danej miejscowości nie ustanowiono sądu pokoju, to sprawy należące do jego właściwości rozstrzyga sąd grodzki. (o)

Tragiczny finał zabawy sylwestrowej

Zazdrosny rywal wystrzałem rewolwerowym zlikwidował spór

Wieś Patażyn, powiatu turckiego, w noc sylwestrową była widowścią potwornego zabójstwa. Z okazji Sylwestra jeden z gospodarzy tej wsi urządził w swym mieszkaniu zabawę, na którą przybyli również dwaj rywalizujący, 22-letni Józef Cyprański i 23-letni Feliks Przybylak.

W pewnej chwili do córki gospodarza podbiegli jednocześnie obaj ci młodzieńcy, prosząc by

zatańczyła z nimi.

Dziewczyna wybrała do tańca przystojniejszego Przybylaka. Ten incydent spowodował krwawą tragedję.

W czasie, gdy dziewczyna tańczyła z Przybylakiem, podszedł do nich Cyprański, który usiłował dziewczynę rywalowi „odbić”.

Przybylak jednak nie zważał na to i w dalszym ciągu z nią tań-

czył. Gdy taniec się skończył do Przybylaka podszedł Cyprański, prosząc, aby z nim wyszedł przed dom. Gdy obaj opuścili mieszkanie, powstała między nimi kłótnia, w trakcie której Cyprański sprowokowany przez rywala, wyciągnął z kieszeni rewolwer i skierowałszy lufę w pierś Przybylaka wypalił. Młodzieniec runął na ziemię.

Na odgłos strzału z mieszkania wybiegli goście, którzy przytrzymali zabójcę i odprowadzili go na posterunek policji, gdzie Cyprański został aresztowany.

Zanim wezwano lekarza Przybylak wyzionął ducha. (w-i)

Sędzia Zawadzki

przewodniczącym sądu pracy w Łodzi

Z dniem 15 bm. 1929 r. zaczęło funkcjonować Sąd Pracy w Łodzi. Przewodniczącym Sądu został mianowany Sędzia Pokoju w Pabjanicach p. Zawadzki.

Sąd Pracy będzie rozpatrywał zagadki między pracownikami i pracodawcami.

San sanitarny rzeźni pozostawia wiele do życzenia

W dniu wczorajszym międzywydziałowa komisja magistracka dokonała inspekcji rzeźni miejskiej.

W wyniku inspekcji stwierdzono, iż koncesjonariusze nie wykonali części zleceń, wydanych przez magistrat, a koniecznych dla poprawy stanu sanitarnego uboju i stworzenia higienicznych warunków pracy dla personelu, zatrudnionego w rzeźni.

W związku z wynikami inspekcji zwołana została na dzień dzisiejszy konferencja z przedstawicielami dyrekcji rzeźni miejskiej. (m)

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
M. Lipca, Piotrkowska 193; E. Millera, Piotrkowska 46; W. Groszkowskiego, Konstancyńska 15; A. Perelmana, Cegielińska 64; H. Niewiarowskiego, Aleksandrowska 37; S. Jankielewicz, Stary Rynek 2.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Zawody bokserskie o mistrzostwo okręgu łódzkiego

Dowiadujemy się, że zawody bokserskie o mistrzostwo okręgu łódzkiego odbędą się w dniach między 8 a 10 lutego. Do dnia 10 lutego muszą bowiem być we wszystkich okręgach zakończone mistrzostwa bokserskie i poszczególne mistrze okręgowi zakwalifikowani będą do zawodów bokserskich o mistrzostwo Polski. Udział w zawodach o mistrzostwo bokserskie okręgu łódzkiego wezmą następujące kluby: Union, Sokół, Zjednoczone, I. K. Poznański, Geyer, Krusche Elder (Pabjanice) LKS.

Przyjazd wiedeńskiej drużyny hokejowej do Krynicy

W dniu wczorajszym przybyła do Krynicy wiedeńska drużyna hokejowa, reprezentacja Wiednia, która weźmie udział w międzynarodowym turnieju hokejowym w Krynicy w dniach między 2 a 6 b. m. Reprezentacja składająca się z 10 osób, została powitana na dworcu w Krynicy przez przedstawicieli Polskiego Związku Hokejowego i zdrojowiska Krynicy. W turnieju międzynarodowym w Krynicy weźmie udział również mistrz hokejowy Węgier drużyna BKE. oraz następujące zespoły hokejowe kraju: AZS. (Warszawa), AZS (Wilno), Legia, TKS, Pogoń.

Hokejowe mistrzostwa polski wznawione

W dniu dzisiejszym wznawione zostały w Krynicy hokejowe mistrzostwa Polski. Do dnia wczorajszego ta bieżąca rozgrywek przedstawiała się następująco: 1. AZS. (Warszawa) 3 gry, 6 pkt., stos. bramek 34:0; 2) Legia (Warszawa) 4 gry, 6 pkt. stos. bramek 18:6; 3) Pogoń (Lwów) 4 gry, 5 pkt. stos. bramek 14:1; 4) TKS. (Toruń) 3 gry, 2 pkt. stos. bramek 1:5; 5) AZS. (Wilno) 4 gry, 2 pkt. st. bramek 4:25; 6) Wisła (Kraków) 4 gry, 1 pkt. st. bramek 2:32.

Zawody bokserskie Polska — Niemcy

Międzynarodowy mecz bokserski Polska — Niemcy ustalono ostatecznie na 1 lutego b. r. Zawody te odbędą się we Wrocławiu. Sędzią ringowym będzie czech, nazwisko którego trzymają Niemcy w tajemnicy.

Kapitał: PZB ustalił następujący skład naszej drużyny:

Waga musza, Forlański (Warta), Moczko (Sokół II Katowice), W. Kogucia, Gion (Warta), Pyka (BKS), W. piórkowa, Arski (Warta), Bara (OG Myslowice), Waga średnia Seidel (Union), Wieczorek (BKS), W. półciężka: Tomaszewski (AZS. Poznań), W. ciężka: Kupka (BKS), Stibbe (Union).

Dwaj znani angielscy footballści w Łodzi

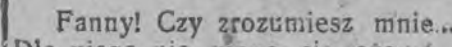
Jak się dowiadujemy firma Eitingon zaangażowała przed kilkoma miesiącami do Łodzi 10 mistrzów angielskich, którzy zatrudnieni są w przędzalni. Między owymi majstrami znajduje się kilku znanych piłkarzy angielskich, którzy występowali nawet w zawodowych drużynach angielskich. Zawszeza dwaj monterzy Edward Key i Georg Wukson jeszcze przed przyjazdem do Łodzi czynni byli w angielskich klubach piłkarskich. Jak się dowiadujemy monterzy ci noszą się z zamiarem utworzenia w Łodzi drużyny footballowej, w której grałby wyłącznie Angliki zamieszkali w Łodzi. A że dziś niemal we wszystkich większych zakładach przemysłowych Łazego miasta można spotkać monterów angielskich, przeto spodziewać się należy, że nie jedna lecz kilka drużyn angielskich zostanie zorganizowanych w Łodzi.

Dr. med. S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i mocznicyznych przeprowadził się na **Andrzeja 5.** Tel. 5.-40

Przyjmuje o 8-10 i w wiecz. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Fanny! Czy zrozumiesz mnie... Dla niego nie mogę się ożenić... To jednak nie przekazała, że yśny był przyjacielami, dojrzymi przyjaciółmi...

z filmu „Ojciec...“
Premjera wkrótce w kinie „Luna“

Wczorajsze ciągnięcie dolarówki

Kto wygrał przy Nowym Roku

Wczoraj o godzinie 10 rano w sali konferencyjnej ministerstwa skarbu odbyło się 18-te z kolei ciągnięcie 5-procentowej premjowej pożyczki dolarowej, serja II. Ogółem losowano 57 premji na ogólną sumę 25 tysięcy dolarów. 8.000 dolarów padło na nr. 069900. 3.000 dolarów padło na nr. 359482. Po 1.000 dolarów wygrały nr.nr.: 818917, 582995, 246279, 575231, 835967. Po 500 dolarów wygrały nr.nr.: 301470, 386045, 000636, 997114, 087054, 555826, 964161, 513069, 424278, 275278. Po 100 dolarów wygrały nr.nr.: 447507, 881277, 309636, 634412, 619736, 754278, 821494, 784400, 885776, 749516, 497907, 383406, 534813, 581135, 960166, 262973, 960874, 236157, 167486, 746787, 983128, 472761, 421383, 379542, 216165, 099684, 612307, 625089, 738530, 442122, 610861, 795902, 299993, 544892, 575430, 029473, 849151, 285115, 936116, 606780. Następnę ciągnięcie dolarówki 1 marca, losowana będzie premja 40 tys. dolarów.

Dnia 1 stycznia r. b. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła nasza najukochańsza żona, matka, teściowa, oabcia i siostra

B. P.

REBEKA LANDAU

urodzona Gołab
obywatelka miasta Łęczycy

przeżywszy lat 60.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, 3-go stycznia r. b. o godz. 2-iej po poł. z domu przedpogrzebowego na cmentarzu żyłowskim, o czym zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

Stroskana Rodzina.

Wiadomości bieżące

Osobiste

P. Halina Żelazowska, córka znanego łódzkiego adwokata, ukończyła na uniwersytecie w Poznaniu wydział przyrodniczy w zakresie biologii ogólnej ze stopniem magistra filozofii.

Pogoda w Łodzi

Stacja meteorologiczna przy niemieckim gimnazjum męskim komunikuje:

Podczas wczorajszej obserwacji notowaliśmy temperaturę -5,7 stopni. Barometr w ciągu dnia wczorajszego wykazywał tendencję zwyżkową. Wiatry wiały z zachodu. Wilgotność względna 97 proc.

Na dzień dzisiejszy nie oczekujemy znaczniejszych mrozów, możliwe opady. (K)

Życzenia noworoczne w radzie miejskiej

W dzień noworoczny w godzinach południowych pp. prezes rady miejskiej i członkowie prezydium magistratu przyjmowali w pomieszczeniu rady życzenia noworoczne od przedstawicieli władz i urzędów, konsulów państw zagranicznych, delegatów związków, stowarzyszeń i instytucji społecznych i t. p.

O godzinie 12 w sali posiedzeń rady miejskiej zebrał się wyższy urzędniczy komunalni wraz z przedstawicielami związków zawodowych pracowników miejskich.

W imieniu zgromadzonych urzędników powinszowania noworoczne na ręce pp. prezesa Hologiczera i prezydenta Ziemięckiego złożył p. o. dyrektora zarządu miejskiego p. M. Kalinowski. Odpowiedział dłuższym przemówieniem p. prezydent Ziemięcki, podkreślając m. in. istnienie zupełnej harmonii pomiędzy władzami miejskimi a zespołem wykonawczym urzędniczym i nawołując do przejęcia się entuzjazmem twórczym, czynnikiem niezbędnym dla owocności codziennej pracy dla dobra miasta, na pożytek najszerszych, najbardziej potrzebujących pomocy i opieki mas jego mieszkańców. (M)

Plan regulacyjny Łodzi będzie przedmiotem obrad magistratu

W dniu wczorajszym odbyło się w magistracie ostatnie posiedzenie komisji regulacyjnej m. Łodzi. Na posiedzeniu tem obecni byli m. in. wiceprezydent Rapalski, ławnik Izdebski, autor planów prof. Michalski, inż. Teplitz, inż. Wołodzko i mec. Żelazowski.

W toku obrad uzgodniono ostateczne plany, dotyczące stref zabudowy naszego miasta, wreszcie zamknięto prace komisji przez ostateczne uchwalenie planów regulacyjnych naszego miasta.

Cały materiał wraz z planami przekazano prezydium magistratu, a w dniach najbliższych po uchwaleniu ich przez magistrat wejdą one na plenum rady miejskiej. (G)

Roistała się z tym światem

Helena Bukietowa

w dniu 31 grudnia 1928 roku.

Zmarła była wirtulem i bardzo czynnym członkiem zarządu o hrony i dziewcząt wyznania mojżeszowego. Mniejszych siałam nójy Je pamęć.

Jakubowa Hertz
Była prezesowa tej instytucji.

Nieudany występ „władców nocy” Uzbrojeni bandyci napadli na pałac pod Aleksandrowem Wierny pies uratował trzy odważne kobiety

Ledwo przebrzmiały echa szeregu napadów bandyckich w powiecie łódzkim, ledwo zdolano wykryć jedną szajkę bandycką, gdy oto znów dziś przychodzi nam zanotować nowy wypadek zuchwałego napadu bandyckiego, dokonanego pod Aleksandrowem na dwór pp. Lebeltów.

We dworze tym zamieszkuje 50-letnia Stefania Lebeltówna, oraz siostry jej 54-letnia Kazimiera i Helena Leszko, wdowa po sędzim pokoju.

Trzy kobiety od dłuższego czasu zamieszkiwały same, gdyż synowie bratowej Leszkowej, po ukończeniu szkoły wyjechali do Warszawy na studia.

Mieszkańcy okolic o samotnych kobietach twierdzili, że trzeba mieć odwagę, aby tak na odludziu mieszkać bez opieki męskiej. Należy zaznaczyć, że dwór znajdował się opodal lasu, sześć kilometrów za Aleksandrowem, gdzie w obrębie kilometra niema żadnych zabudowań.

W dniu wczorajszym, gdy wszystkie trzy kobiety pogrążone były we śnie, nagle ktoś zapukał do okien pokoju sypialnego. Pierwsza zerwała się z łóżka Stefania Lebeltówna, która otworzywszy okiennicę, zapytała: „Kto tam?”

„Władcy nocy” — brzmiała od powiedź napastników, — otwórzcie drzwi, bo wystrzelamy wszystkie do nogi!”

Lebeltówna z hukiem zatrzaskała okiennicę. Natychmiast zbudziła pozostałe kobiety, które w najwyższym przerażeniu przystąpiły do barykadowania drzwi i okien, do których poczęły na dobre dobijać się bandyci.

W pewnej chwili padł strzał i kula rewolwerowa, przebiszy o-

kiennicę wpadła do mieszkania i palacu, trąbiąc na alarm. Na ugrzęzła w przeciwległej ścianie. Bandyci obeszli dom i od strony kuchni oddali ponownie 2 strzały, a następnie udali się do głównego wejścia, gdzie po odgłosie strzałów poczęli wyważać drzwi.

Na odgłos strzałów, oraz dobijania się do drzwi, pies który dotąd rzucał się na łańcuchu, urwał się zeń i teraz począł oszczekiwać napastników.

Widząc, że psa nie zdołają uspokoić, oddali w kierunku niego kilka strzałów, dotkliwie go raniąc. Pies, skomląc pobiegł w kierunku, gdzie znajdowały się zabudowania, w których zamieszkuje fornale. Skrobaniem do drzwi i skomleniem pies obudził fornale, którzy dotąd pogrążeni byli we śnie. Zorientowawszy się w sytuacji, fornale uzbroili się w strzelby i kłonicę, poczem ruszyli do całej pełni. (w-i)

Nadużycia w mag stracie Rudy Pabjanickiej Nieogiędna gospodarka w betoniarni miejskiej

W dniu wczorajszym mieszkańcy m. Rudy Pabjanickiej zostali zwołani do pracy publicznych inżyniera Aleksandra Przesławskiego.

Wykrycie nadużyć wywołało wielkie poruszenie wśród mieszkańców Rudy Pabjanickiej. (w-i)

Okazało się, że pogłoski w tej sprawie ropowszechniane od dłuższego czasu, w zupełności odpowiadają prawdzie.

Nadużycia te, sięgające wysokich sum, zostały wykryte w betoniarni miejskiej, która pozostaje pod zarządem magistratu rudyckiego. Nadużycia popełniane były od bardzo długiego czasu.

W związku z wykryciem nadużyć z magistratu Rudy Pabjanickiej zwolniono szereg osób, a między innymi kierownika robót publicznych inżyniera Aleksandra Przesławskiego.

O napadzie powiadomiona została policja i w chwilę później na miejsce przestępstwa wyjechał komendant urzędu śledczego, inspektor Nosek, oraz komendant policji powiatowej komisarz Nowak z wywiadowcami i policją mundurową.

Natychmiast zarządzono pościg za bandytami i obławę, w wyniku której zostało aresztowanych kilku osobników mocno poszlakowanych.

Sledztwo w tej sprawie trwa w chwili obecnej. (w-i)

Ofiary złożone w administracji „Głosu Polskiego”

Ławnik R. Izdebski zamiast powinszowań noworocznych na Sierociniec Żołnierski zł. 15.— na Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci

zł. 15.—

zł. 15.—

zł. 15.—

zł. 15.—

zł. 15.—

Krwawa bójka czterech kobiet

W dniu wczorajszym na klatce schodowej domu nr. 4 przy ul. Kruczej miała miejsce bójka pomiędzy 4 kobietami.

Na tle porachunków sąsiedzkich pokłóciły się Janina Buczkowska oraz Józefa Adamczyk. Obie kobiety stały na schodach i nawzajem obrzucały się obelgami. Wreszcie jedna drugą ujęła za włosy i rozpoczęła się bójka.

Do bójki tej przyłączyła się matka Janiny Buczkowskiej Anna Buczkowska, oraz 27-letnia Marja Szczęsna, które przyniosły ze sobą z mieszkania dwie warząchwie i haczyki — od śmieci.

W ten sposób uzbrojone niewiasty rozpoczęły bójkę, której epilog był krwawy.

Wezwany lekarz pogotowia ciężko poranionym kobietom udzielił pomocy. (w-i)

Odtrzył mu palec...

W dniu wczorajszym na ulicy Piotrkowskiej około domu numer 163, wynikła bójka między kilku pijanymi osobnikami. W czasie bójki jeden z nich schwycił rękę niejakiego 20-letniego Stanisława Szczecińskiego (Sierakowskiego 33- i odgryzł mu palec prawej ręki. Na krzyk rannego przybiegli posterunkowi 10 komisariatu, który awanturników odprowadził do komisariatu.

Do rannego Stanisława Szczecińskiego wezwano lekarza pogotowia ratunkowego, który udzielił mu pierwszej pomocy. (w-i)

Pod koła pociągu rzucił się w Andrzejowie — łdzianin

W dniu wczorajszym około godziny 4 po południu rzucił się niedaleko stacji kolejowej Andrzejów pod pedzający pociąg 21-letni łdzianin Majer Lejb Rajch (Konstantynowska 44).

Koła pociągu przecięły ciało samo bójcy na dwie części. Przy zwłokach znaleziono podczas rewizji bilet kolejowy z Andrzejowa do Łodzi.

Jak się dowiadujemy, przejechany ostatecznie zdradzał pewne cechy choroby umysłowej, która prawdopodobnie podyktowała mu samobójstwo.

Zawezwana na miejsce wypadku policja zajęła się prowadzeniem śledztwa. (d)

— „Gdzie się spotkamy?”

— „Wkrótce na premierze filmu „OJCZE...!” w kinie „Luna” Główną rolę odgrywa słynny H. B. Warner, pamiętny odgrywa rolę Chrystusa w filmie „Król Królów”. Następną wielką rolę gra Louis Wolheim, sympatyczny „Buba” z filmu „Burza”. Koeżenské odgrywają piękna Imogenia Robertson, znana w Ameryce. Pod pseudonimem Mary Nolan i znana wampirzycą, Anna O. Nilson. Film „OJCZE...” to największy przebój sezonu.

Tętno wielkiego miasta

w zwierciadle nieszczęśliwych wypadków w Łodzi

Lato jest sezonem samobójstw -- 80 proc. samobójczyń truje się -- Mężczyźni się wieszają -- Symulanci chcą się dostać do szpitala.

Łódź — jak każde wielkie miasto — nie ustępuje swym siostrzycom pod względem wszelkiego rodzaju wewnętrznych wypadków, zabójstw i samobójstw.

Doskonałą tego staru ilustracją jest statystyka wypadków za rok 1928. Ciężkie warunki bytowania brak pracy, zawody miłosne są powodem samobójstw.

Jak świadczy opinia lekarzy pogotowia miejskiego, lato jest sezonem zamachów samobójczych, popełnianych szczególnie przez otroczone. Ten rodzaj wypadków popełniają w 30 proc. kobiety, mężczyźni zaś przez powieszenie oraz w znikomej ilości przez otrucie, bądź zastrzelenie. Ciekawą jest statystyka

wypadków za rok 1928. Jak wynika z niej pogotowie ratunkowe wzywane było do 6678 wypadków, zarówno w dzień jak i w nocy. Więcej wypadków zdarza się wśród dnia; liczba ich wynosi

439 (w godzinach od 9 rano do 9 wieczór), od 9 wieczór do 9 rano zanotowano 2287 wypadków. Na stację pogotowia zgłosiło się ogółem 1010 osób, którym udzielono pomocy lekarskiej. Karetki pogotowia miejskiego wyjechały na miasto w ciągu roku 5678 razy przy czym 1298 razy to karetki pogotowia przybyły do wypadków ze znacznym opóźnieniem. Świadczy to, iż Łódź posiada zbyt małą liczbę dyżurnujących lekarzy i sanitariuszy. Gdy wzywano pogotowie do wypadku na stacji niema żadnego lekarza dyżurnego do czasu powrotu karetki

a w międzyczasie zdarzają się nieszczęśliwe wypadki i to jest właśnie powodem opóźnień w przybywaniu z pomocą. Pożądane zatem byłoby, ażeby magistrat miasta Łodzi zaprowadził podwójne dyżury lekarskie.

Z ilości 5668 wyjazdów odwołano 275 razy karetkę pogotowia, w 131 wypadkach nie zastano nikogo ze względu na to, że były to

falszywe alarmy symulacje bądź poprawa w zdrowiu chorego. W 75 wypadkach odmówiono pomocy z tego powodu że pacjenci symulowali chorobę, aby dostać się

ze względu na warunki życiowe do szpitala bądź do zbiorni miejskiej. Ogółem udzielono pomocy 5590 osobom w tem mężczyznom 2942, kobietom 2648, dzieciom do lat 15 — 607, i członkom kasy chorych 2043. Rodzajów wypadków było 3028 oraz zasiałnic 2079, otruc 1 i uduszeń 443, porodów i poronień 450, obłąkanych 42, symulacji 11, skonów 144. We wszystkich tych wypadkach stwierdzono przyczyny następujące: upadków, uderzeń i poronień 2147, najechań i przejechań 443, rozpraw nożowych 243, zamachów samobójczych 335, samobójstw 24, zaccadeń 21, oparzeń 62, zatrucia alkoholem 75, wycieńczeń z głodu 25 oraz innych przyczyn — 2822.

Przewieziono ogółem 2456 osób; do szpitali i lecznic 695, do przytułków 1146, zaś do mieszkań prywatnych 594 i do innych instytucji 21 osób. (p)

Poruszeni do głębi bolesnym ciosem, jaki spotkał p. **Mońka** z powodu śmierci **Ojca Jego b. p. Dawida Ciesielskiego** wyrażamy mu serdeczne współczucie **Koleżanki i Koledzy**

TEATR, MUZYKA i SZTUKA

Notatki

Łódź jest solidniejsza od Warszawy. W każdym razie jej przedsiębiorcy wi dowiśkowi. W noc Sylwestrową spotkał przed publiczność w stołecznej Filharmonji.

Na zapowiedziany spektakl stawilo się około 1.700 osób. Wszystkie bilety były sprzedane, mimo że miejsca kosztowały po 20, 25 i 30 złotych. Po długim oczekiwaniu na rozpoczęcie, o wpół do drugiej nad ranem zaśpiewał jakiś pan. Występ trwał 8 minut, potem 35 minut przerwy, potem zapowiadacz pojawiał się na estradzie, usiłował udobruchać widzów i ogłosił nową przerwę na 10 minut. Wtedy publiczność zaczęła głośno protestować i domagano się zwrotu pieniędzy za bilety.

Utworzono komitet pokrzywdzonych, który opierając się na art. 591 kodeksu karnego zażądał protokularnie od policji podzielenia organizatorów koncertu do odpowiedzialności, poza tem występuje z akcją cywilną o zwrot pieniędzy w sumie 30 tysięcy złotych, a to za bilety 20 tysięcy złotych i o odszkodowanie za straty moralne w wysokości 10 tysięcy złotych. Te ostatnie pozycje ustalone w następujący sposób: Ponieważ tysiąc osób straciło po 2 godziny w oczekiwaniu przed kasą na zwrot pieniędzy, przeto ogółem stracono 2 tysiące godzin. Licząc godzinę po 5 złotych — razem 10 tysięcy.

W noc Sylwestrową doszło także do nieporozumienia w teatrze „Morskie Oko”. Dyrekcja zapowiedziała program sylwestrowy p. n. „Warszawa szaleje”, a dawano rewję „Klejnoty Warszawy”. Część publiczności, która już zna to w dowisko, zaczęła domagać się zwrotu pieniędzy za bilety. Po tym incydencie przedstawienie doprowadzono spokojnie do końca.

Dyrektor teatru miejskiego Nowakowski, przeciwko któremu wysuwane są zarzuty w związku z niefortunnym konkursem na sztukę teatralną, ma ustąpić w najbliższym czasie. Na stanowisko dyrektora wysuwany jest artysta teatru Polskiego w Warszawie wie p. Jerzy Leszczyński. Prezydent Krakowa inż. Rolle w czasie ostatniego pobytu w Warszawie od był z Leszczyńskim konferencje, na której artysta wyraził zasadniczą zgodę na objęcie dyrekcji teatru krakowskiego.

WIELKA MASKARADA CZERWONEGO KRZYŻA.

W dniu 5 stycznia r. b. wszyscy spotkali się na tradycyjnej maskaradzie Czerwonego Krzyża w salach Filharmonji. Orkiestry jak zwykle doborowe. Słali bywalcy i tym razem nie zawiodą się, a kto przyjdzie pierwszy raz, ten niewątpliwie żałować będzie, że dotychczas nie uczęszczał na maskarady C. Krz. Bufet tani i obfity,

TEATR MIEJSKI

Pojutrze, t. j. w sobotę, o godz. 4-ej oraz w niedzielę, o godz. 3 i pół dane będą dwa tanie przedstawienia popołudniowe, na których po raz ostatni przed zupełnym zejściem z afisza dane będą dwa wspaniałe widowiska bieżącego sezonu: w sobotę „Kupiec Wenecki”, w niedzielę „Dzieje grzechu”.

„Długonosy Karzelek i Królowa Gaska” po raz ostatni dla najmłodszej publiczności w niedzielę o godz. 12. Znakomicie wystawiona przez reż. K. Tatarkiewicza sensacyjna sztuka amerykańska „Broadway” zdobyła wielkie powodzenie i grana będzie w dalszym ciągu dziś, jutro, w sobotę wieczorem, w niedzielę i we wtorek przyszłego tygodnia.

We środę przyszłego tygodnia teatr miejski występuje z premierą 5-aktowe go dramatu dworskiego „carewicz” Gabrieli Zapolskiej.

Rolę tytułową carewicza (Mikołaj II przed wstąpieniem na tron) odtworzy Aleksander Węgierko, który tę rolę pierwszy kreował na scenach polskich. Popisową rolę kobiecą tancerki Soni od tworzy Karolina Lubieńska.

Reżyseruje Aleksander Węgierko.

TEATR KAMERALNY

„Sekretarka pana prezesa” z Stefanią Jarkowską w roli tytułowej rozpoczęła trzeci dziesiątek przedstawień i grana będzie jeszcze siedem razy do wtorku przyszłego tygodnia włącznie.

Wesoła komedia buduarowa J. Deval'a „Simona” grana będzie po raz ostatni w niedzielę o godz. 5.

Swawolna, wesoła komedia - anegdota Pirandella „Człowiek, zwierze i cnota” grana będzie w sobotę na specjalnym przedstawieniu o godz. 11 m. 30. Cały dochód na Dom Aktora Polskiego.

Co usłyszymy dziś przez radio?

Warszawa (1111) —
11.56. Sygnał czasu, hejnał z wiochy Marjackiej w Krakowie, komunikaty.
15.20. Odczyt p. t. „Co możemy obserwować na niebie w m. styczniu”.
15.45. Komunikaty.
16.00. Koncert płyt gramofonowych.
17.10. „Wśród książek”.
17.35. Odczyt p. t. „O środkach finansowych samorządu”.

18.00. Audycja literacka.
19.00. „Rozmaitości”.
19.56. Sygnał czasu.
20.05. Odczyt z cyklu „Dzieje muzyki polskiej”.
20.30. Koncert wieczorny.
22.00. Komunikaty.
23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Zbiorowe Przedstawienia arcyfilmu

KRÓL DŻUNGLI

w-g powieści KIPLINGA

Szkoły oraz Stowarzyszenia, pragnące zamawiać ulgowe przedstawienia zbiorowe zechcą bezpośrednio zwracać się do Dyrekcji Kina „CZARY”. Przedstawienia te odbywać się mogą codziennie w godz. przedpołudniowych.

Dyrekcja Kinoteatru „CZARY”.

Listy do Redakcji

Szanowna Redakcjo!

W numerze 354 Sz. Pisma z d. 27 grudnia 28 r. pojawił się artykuł zatytułowany: „Łódzkie pasierby” zawierający szereg nieprawdziwych i oszczerczych szkodażących mojej czci, wiadomości.

Na skutek tego proszę o umieszczenie w Sz. Piśmie na podstawie par. 30-32 rozp. prez. Rzplitej „O prasie”, następującego sprostowania:

Proszę przyjąć wyrazy prawdziwego poważania

M. Dienstl - Dąbrowa.

1) Nieprawdą jest, iż z kwoty zł. 5.000.— przyznanej przez magistrat m. Łodzi zakupuję samodzielnie prace artystyczne dla zbiorów miejskich. Natomiast prawdą jest, iż na podstawie § 6 umowy mojej z magistratem m. Łodzi wszelkie zakupy dokonuje powołana przez magistrat m. Łodzi — specjalna komisja artystyczna, z ławnikiem wydziału oświaty i kultury na czele.

2) Nieprawdą jest, iż łódzcy artyści wystawiać muszą swe prace w przedsiódkach kinematografów i hotelach, gdyż nie mają miejsca w M. G. Szt. Natomiast prawdą jest, iż nie odmówiłem dotychczas żadnemu łódzkiemu artyście wystawienia swych prac w M. G. Szt. według koleiności zgłoszeń. Między innymi urządziłem też w grudniu 1927 r. z dużą stratą wystawę zlikwidowaną przez swoich członków „Staitu”.

3) Nieprawdą jest, iż jako dzierżawca M. G. Szt. otrzymuję 12.000 zł. rocznie na całkowite utrzymanie i prowadzenie placówki artystycznej (personel, opał, światło, transporty, ubezpieczenia, reklama, czytelnia) „wychodzę na swoje”. Natomiast prawdą jest, iż dla pokrycia deficytu, wynikłego z prowadzenia M. G. Szt. w Łodzi, zaciągnąłem pożyczkę w Banku Gosp. Krajow. na sumę 33.000 złotych, obciążającą tylko mnie osobiście.

Odczyty

DZISIEJSZY ODCZYT ŻABOTYŃSKIEGO.

Znakomity literat oraz przywódca sjonistów - rewizjonistów Włodzimierz Żabotyński przyjeżdża w dniu dzisiejszym do Łodzi i wygłosi odczyt w sali filharmonji w języku żydowskim na temat: „Co ja widzę w Palestynie?”. Ze względu na to, że znakomity prelegent mieszka obecnie stale w Palestynie, niezmiernie interesujący ten odczyt będzie miał dla publiczności wyjątkowe znaczenie. Początek dzisiejszego odczytu punktualnie o godz. 8.15 wieczorem.

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Ostatnie dwa dni pięknej wystawy prac Aleksandra Laszki, Abrama Neumana, Ryszarda Radwańskiego, Wacława Dobrowolskiego i Antoniego Wippla. Niewątpliwie wszyscy skorzystają z okazji, aby odwiedzić salony miejskiej galerji sztuki.

W sobotę, dnia 5 b. m. o godzinie 6 wiecz. odbędzie się staraniem grupy „METFORU” wieczór ku czci Stefana Żeromskiego. Wygłoszone będą utwory: Staffa, Tuwima, Wierzyńskiego, Lechońa, Brauna i Piechala.

Odczyt o twórczości Stefana Żeromskiego wygłosi znany krytyk artystyczny z Warszawy Wilam Horzyca.

W niedzielę, dnia 6 stycznia, o godzinie 12 w południe, otwarcie rewelacyjnej wystawy „Bractwa św. Łukasza”.

KinoSpółdzielnia Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 1 do poniedziałku dnia 7 stycznia 1929 r. wł.

„POKUSA”

Wstrząsający dramat życiowy; tragiczny konflikt między obowiązkiem a miłością rozgrywający się na tle przepięknych krajobrazów górskich. W rolach głównych: Helga Thomas i Charles de Voigt

Następny program

„Chłopiec do wszystkiego”

W rolach głównych: Rajnhold Szynceł, Róża Valetti, Zygfryd Arno i inni.

W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o 4-3 m. 30, zaś w soboty, niedziele i święta o godz. 2-ej po poł. Ostatni seans o godz. 9.30. — Na 1-szy seans ceny miejsc niższe. 678-7

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy - specjalistów ZAWADZKA 1

czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11-12) przyjmuje

2-3) kobieta-lekarz w niedzielę i święta od 9-2 pp.

leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych

Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.

Konsultacje z neurologiem i urologiem.

Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielną poczekalnia dla Kobiet

PORADA 3. ZI.

Dr. med. H. Różaner

Narutowicza 9, tel. 28-98. Chor. skórne, weneryczne, moczopłciowe od 8-10 rano i 4-8 po poł. Oddz. poczek. dla pań.

OPLATEK w H. K. S.

Dzisiaj, t. j. dnia 3 stycznia 1929 roku o godz. 19.00 w sali zarządu oddziału Z. H. P. (Ewangelicka 9) zarząd harcerskiego klubu sportowego, urządza tradycyjny oplatek, na który zaprasza wszystkich członków czynnych H.K.S.-u.

Wyjaśnienie

Do wywiadu naszego z autorem projektu „Wielkiej Łodzi” p. wiceprezydentem Rapalskim wkradła się następująca pomyłka: zamiast słów, że „w r. 1914 Łódź liczyła 300 tys. mieszkańców”, powinno być „w r. 1919 Łódź liczyła przeszło 300 tys. mieszkańców”. Dane te zaczerpnięte są z wydziału statystycznego przy magistracie m. Łodzi.

(g)

Rola izb przemysłowo-handlowych

Rola izb przemysłowo-handlowych wynika z podwójnego i doniosłego charakteru funkcji, jakie organa te spełniają. Z jednej strony jest to publiczno-prawna forma reprezentacji interesów gospodarczych przemysłu i handlu w najszerszym tych słów znaczeniu, powołana przez państwo do wypowiedzania opinii na wezwanie organów państwowych i z inicjatywy własnej o aktach ustawodawczych i wykonawczych z zakresu polityki gospodarczej państwa — z drugiej strony jest to organ samorządu gospodarczego, istotą którego jest przejęcie od państwa pewnych funkcji administracyjnych o charakterze gospodarczym.

Doniosłość funkcji reprezentowania interesów gospodarczych doceniana jest dostatecznie przez opinię publiczną, której znana jest ożywna w tym względzie, na terenie, gdzie izby dotąd nie funkcjonowały, działalność wolnych zrzeszeń gospodarczo-zawodowych. Działalność ta nie dozna na skutek powstania izb żadnego zmniejszenia. Przeciwnie, rola zrzeszeń wolnych, zgodnie z doświadczeniami zachodnio-europejskimi, w ogólnym ruchu do koncentracji organizacyjnej i specjalizacji zadań zrzeszeń reprezentujących interesy gospodarcze, może poważnie, po zorganizowaniu izb na tle celowego podziału pracy, wzrosnąć. Doniosłą domeną działalności wolnych zrzeszeń zawsze będzie organizowanie obrony interesów branżowych.

Wielką wagę sprawnie działającego aparatu opiniodawczego sfer gospodarczych szczególnie z natury rzeczy doceniają czynnik kierujące polityką gospodarczą państwa, a więc przedewszystkiem resorty gospodarcze i komitet ekonomiczny rady ministrów. Dość będzie przypomnieć tu tylokrotnie powoływanie różnych tymczasowych rad i komisji opiniodawczych.

W izbach przemysłowo-handlowych, podobnie, jak i w rzemieślniczych, rolniczych oraz izbach pracy, wreszcie w przyszłej ich koronie — Naczelnej izbie gospodarczej — znajdują kompetentne czynniki państwowe w odniesieniu do wszystkich dziedzin życia gospodarczego, opinie organów mających na względzie przede wszystkim dobro ogólne, organów stałych i powołanych do wypowiedzania opinii tych w charakterze urzędowym.

Drugi zakres zadań izb przemysłowo-handlowych, związany jest z właściwym pojęciem samorządu gospodarczego, który polega na wykonywaniu przez osoby prawa publicznego zadań administracji publicznej, pod nadzorem państwa, lecz na własną odpowiedzialność oraz na podstawie decyzji przez siebie wybranych organów.

W chwili obecnej zakres tego rodzaju funkcji izb jest jeszcze wąski, lecz niezawodnie będzie stopniowo rozbudowany.

Głębokie przemiany, jakie dokonywują się u podstaw ustroju współczesnych społeczeństw wskazują na doniosły wzrost roli czynnika samorządu gospodarczego, który coraz częściej wysuwany jest niejednokrotnie nawet jako podstawa nowego ustroju

politycznego (w Polsce — znane koncepcje prof. Jaworskiego).

Izby przemysłowo-handlowe będą wreszcie spełniały poważną rolę, przyczyniając się do zaspokajania potrzeb i ułatwiania warunków rozwoju życia gospodarczego w szczególności w drodze tworzenia, utrzymywania i popierania instytucji i urzędów tego rodzaju jak instytuty badawcze, muzea, wystawy, pokazy, targi, biura informacyjne i reklamacyjne, szkoły zawodowe, organa sądownictwa polubownego i t. p.

Oczywista, iż szereg wymienionych wyżej zadań, jeśli nie przetrasta sił poszczególnych izb, to w każdym razie wymaga, uzgodnienia działalności wszystkich izb. Zadanie to spełniać winien związek izb przemysłowo-handlowych, który w istocie swej nie stanowi żadnej instancji w stosunku do izb, lecz posiadać winien charakter związku celowego, ułatwiającego spełnianie w miarę możliwości w sposób jednolity na terenie całego państwa zadań poszczególnych izb.

To ułatwienie polegać może zarówno na wzajemnym komunikowaniu sobie doświadczeń, jakie w toku działalności nabywają poszczególne izby np. w zakresie funkcji zleconych przez państwo, jak również na przeprowadzeniu

koniecznego niejednokrotnie podziału zadań, zarówno opiniodawczych, o ile zagadnienie podlegające opinowaniu posiada to samo oblicze w okręgu każdej z izb, jak również zadań, wynikających z własnej inicjatywy izb, a mających na celu stwarzanie warunków dla rozwoju życia gospodarczego (zakładanie instytutów badawczych, muzeów, biur informacyjnych i t. p.)

Nie przesądzając faktu, czy obecne formy współpracy izb odpowiadają wyżej przedstawionym celom, trzeba w każdym razie stwierdzić, iż w dobie koncentracji większości akcji gospodarczych w państwie współczesnym, oraz zwycięskiego pochodu zasady racjonalnej organizacji i podziału pracy — zupełny brak jakichkolwiek wspólnych ram organizacyjnych dla kilkunastu organów, posiadających analogiczne zadania — jest wręcz nie do pomyslenia.

Rok 1929, wraz z powstaniem sieci izb przemysłowo-handlowych, działających już na terenie całego państwa na podstawach nowej ustawy — niezawodnie przyniesie rozwiązanie tego zagadnienia.

Inż. Cz. Klarnier

Prezes izby przemysłowo-handlowej w Warszawie.

Zwyżka cen nafty

Nowy rok rozpoczyna się pod znakiem wzrastającej drożyzny

Z dniem 2 stycznia 1929 roku podwyższono ceny produktów naftowych w następującym stosunku: Cena benzyny ulega podwyżce 10 proc., nafty 4 proc., oleju gazowego 5 proc., olejów maszynowych lekkich 5 proc., ciężkich zaś smarowych 5 — 7 proc. Nowy Rok przyniesie zatem dotkliwą dla szerokich mas zwłaszcza uboższych, podwyżkę ceny artykułu codziennego użytku — tem dotkliwszą, że wiadomość o zamierzonym podwyższeniu cen wysłała ze sfer producentów naftowych dopiero w ostatniej chwili, niemal w przeddzień podwyżki. Równocześnie są w toku prace dwóch specjalnych komisji (jednej przy prezydium rady ministrów, drugiej przy państwowym instytucie badania koniunktury gospodarczych), badających sytuację w przemyśle cukrowym dla ustalenia w związku z tem cen na cukier. Prace komisji do-

biegają już końca. Jak podała prasa warszawska, w rezultacie tych badań nie jest wykluczona podwyżka ceny cukru na rynku wewnętrznym. Ma ona wiązać się z faktem, że na rynku międzynarodowym nastąpiła ostatnio zmniejszenie cen cukru, która odbija się ujemnie na eksporcie polskim.

Należy tu nadmienić, że równocześnie od Nowego Roku obowiązuje nowa podwyższona taryfa opłat pocztowych i telefonicznych, że — dalej — dobiegają końca prace przygotowawcze do podwyżki taryfy towarowej na kolejach, którą już poprzedziła niedawna podwyżka taryfy osobowej, a równocześnie w związku z podwyżką kosztów przewozu kolejowego mówi się już o zwyżce cen węgla w najbliższym czasie. Nie ulega wątpliwości, że te wahania cen spowodują w dalszej konsekwencji wzrost drożyzny szeregu innych artykułów.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA:

Dolary 8.88 i pół
CZEKI:
Belgia 124.06
Holandia 358.30
Londyn 43.28, 43.27
Now York 8.90
Paryż 34.88 i pół
Praga 26.41 i trzy czwarte
Szwajcaria 171.82
Włochy 46.69 i pół
Marka niemiecka 212.25

AKCJE:

Bank Polski 182.—, 185.—
Bank Zachodni 84.50
Małopolski 27.—
Kliewski 96.—
Sila i Światło 104.—
Węgiel 102.—
Modrzejów 33.—

Ostrowieckie Serja B. 94.—
Starachowice 40.50, 40.—, 40.25
Spiess 280.—
Cukier 49.—
Leszczyński 20.50
Lilpop 39.—
Norblin 210.—
Rudziłki 44.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE:

Półroczna inwestycyjna 108.—, 108.50
Dolarówka 104.—, 105.—
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. kolejowa 60.—
Kolejowa 102.50
8 proc. Banku Gosp. Kraj. 94.—
7 proc. B. G. Kr. 83.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemsk. zł. 48.50, 49.—
4 i pół proc. m. Warszawy zł. 49.—
5 proc. m. Warszawy 53.25
8 proc. m. Warszawy 68.50, 69.—
8 proc. m. Lublina 79.—

Ślub siostrzeńca króla Szwecji z amerykańską milionerką

W chwilę po ślubie

Wojewódzki kinematograf oświatowy
Wodny Rynek (róg Rokicińskiego).
Tel. 1826. Wnioskuj tramwajami 10 i 11.
Od wtorku 1 stycznia do poniedziałku d. 7 stycznia 1929
Program noworoczny!
Dramat w 1-aktach
SERCE
(MAŁA ANETA)
W roli głównej: Mary Pickford.
Następny program: M. ASTO MILIO NA POLEGŁYCH (VERDUNI)

„RADIOLA”
Piotrkowska 88, tel. 5-34
Radioaparaty i części.
Najtańsze źródło
Dogodne warunki kupna

Doktor Wołkowski
Cegielniana 25. Tel 27-57
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Leczenie światłem (lampa kwarcowa)
Badanie krwi i wydzielin.
Przyjmuje od 8 0 r 12—2 i od 4—8 po poł. w niedziele i święta od 9—1
Dla pań od 4 do 5 po poł. oddzielna poczekalnia

GABINET Lekarza-Dentysty R. LITWINA
Piotrkowska 108.
CZYNNY
od 10—1 i od 4—7 pp.

W Sobotę dnia 5 stycznia 1929 roku w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 3/5, odbędzie się
Towarzyska Gra w Lotto
dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.
Początek o godz. 9-jej wiecz. Wejście bezpłatne.
Zarząd Stowarzyszenia Kom. Wojewódz. Ł. O. H. P.

Zespół 18 główkowy Kotonmaszyny
36 G. G., okazynie do sprzedania. Pełna gwarancja, że po zmontowaniu na miejscu, maszyna wyda pierwszorzędną produkcję. Oferty sub „Kotonmaszyna” do admin. „Głosu Polskiego” 20—1

Na nadchodzące święta
polecam bogaty wybór wszelkiej kosmetyki krajowej i zagranicznej oraz kasetek świątecznych po cenach znizowanych
PERFUMERIA J. DRUKER
ZAWADZKA II. 88 TEL. 75-92.
UWAGA: Urzędnicy państwowi i komunalni otrzymują 10% rabatu. 084—15

LECZNICA
Lekarzy specjalistów i Gabinet dentystyczny
ul. Piotrkowska Nr 62
tel. 31-55.
Wszystkie specjalności. Lampy kwarcowe. Elektryzacja. Roentgen.
Analizy. Wizyty na mieście.

Dr. Sołowiejczyk
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99
Tel. 44-92

Dr. med HELLER
Choroby skórne weneryczne
ul. Nawrot 2
telef. 79-59
Przyjmuje od 10 r 100—50 w w niedzielę od 11—2 pop.
Dla pan spec. od godz. 4—5 po poł. dla niezamożnych
Leczenie.

Dr. med. Józef Lubicz
Ortopeda
(Specjalista chorób kości stawów; niekształcenia kręgosłupa i kończyn)
Własna pracownia wszelkich aparatów ortopedycznych
Gdańska 23, tel. 41-46
przyjm. od 5 do 7.

Mimoza

Dziś i dni następnych!

Program Noworoczny!

„CORKA SZEIKA“

Wielka atrakcja!

W rolach głównych:
Bebe Daniels,
Richard Arlen,
William Powell

Następny program:

„Niewolnicy
Knufa“

Spółka Akcyjna Przemysłu Bawełnianego,
B. FREIDENBERG, w Łodzi

BILANS BRUTTO

na dzień 1-go lipca 1928 roku, przerechowany i nieprerechowany.

Stan czynny	Nieprerechowy.		
	zł.	Suma powiększ. zł.	Prerechowany zł.
Place	258.178,82	167.358,96	425.546,78
Budynki	861.214,26	442.930,32	1.304.144,58
Maszyny	1.810.167,66	385.123,08	2.195.290,74
Samochody	28.300,32	4.320,00	27.620,32
Urządzenie biura i składu	8.564,70	2.097,96	10.962,66
Zaprzęg	650,00	468,00	1.118,00
Kasa	503,61		503,61
Weksle w portfelu	61.596,68		61.596,68
posłane do inkasa	800,—		800,—
protestowane	35.797,56		35.797,56
Dłużnicy	15.342.873,79		15.342.873,79
Materiały	2.585.664,83		2.585.664,83
Różne koszty fabrykacji i handl.	1.572.501,50		1.572.501,50
Bonifikacje, przewóz, prow. i cło	209.711,78		209.711,78
Podatki i świadczenia socjalne	167.601,36		167.601,36
	22.939.135,87	1.002.598,32	23.941.734,19

Stan bierny	Prerechowany		
	zł.	Suma powiększ. zł.	zł.
Kapitał Akcyjny	1.200.000,—	525.000,—	1.725.000,—
Zapasy	299.322,01	3.185,73	330.507,74
Amortyzacyjny	407.751,77	207.805,23	615.557,—
Długoterminowa Pożyczka w T. K.	312.137,—	223.643,—	535.780,—
Akcepty	3.123.269,99		3.123.269,99
Wierzyciele	15.154.407,21	14.964,36	15.169.371,57
Fabrykacja	2.394.042,87		2.394.042,87
Sumy przechodnie	6.375,02		6.375,02
Depozyty	41.830,—		41.830,—
	22.939.135,87	1.002.598,32	23.941.734,19

Powyższy bilans zatwierdzony został uchwałą VI Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 27 grudnia 1928 roku.

Przemysł Drzewny „Maksymilian Jakubowicz“
Spółka Akcyjna w Łodzi.

BILANS brutto na dzień 1 lipca 1928 r.

Rk	Winięty	M a
Kasy	7.156,10	
Dłużników	219.292,04	
Wekseli	17.251,12	
Maszyn i Narzędzi	139.871,63	
Nieruchomości	195.814,53	
Ruchomości	25.472,90	
Zaprzęgi	32.588,52	
Kosztów Handlowych	8.701,10	
Utrzymania Fabryki	25.466,57	
Utrzymania Zaprzęgu	9.553,79	
Procentów i dyskonta	17.449,87	
Podatków	10.042,—	
Ubezpieczeń	6.193,06	
Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej	400,—	
Konserwacji Zabudowań	520,44	
Pensji i Robocizny	66.100,11	
Zysków i strat	556,20	
Prowizji	1.589,12	
Papierów Procentowych	2.800,—	
Kapitału Zakładowego		300.000,—
Kapitału Zapasowego		7.600,—
Amortyzacji Budynków i Maszyn		40.872,66
Funduszy na powiększenie Kapitału Zakładowego		71.551,06
Tawarów		105.415,46
Akceptów		155.965,60
Wierzycieli		101.800,—
	Zł. 782.017,73	782.017,73

ZARZĄD
Księgowy (—) Urbański (—) Maks Jakubowicz (—) Ignacy Jakubowicz (—) Mikołaj Jakubowicz

Maszynę do pisania
w dobrym stanie
dobrej marki kupię
Ejznerowicz
ul. Zawadzka 15

ZAKŁAD ZOologiczny
JANA HOFESSA, Główna 14
poleca: Świeżo sprowadzone
kanarki z gór Harcu i inne
ptaki śpiewające, rybki ozdobne, złote rybki, pożywienie dla ryb i ptaków, oraz akwarja i klatki metalowe 286—4

Zapisy na II półrocze do Szkoły Gimnast. i Tańca Artyst.

Ireny Prusickiej

od 3 b. m codziennie od 4—6 po poł. przy ul. Karola 4, parter, front, tel. 2-21. 22—1

Doktor

KLINGER

Choroby skórne, weneryczne i włosów.

Leczenie lampą kwarcową
Andrzeja nr. 2. Tel. 32-28

Godziny przyjęć od 6—8, w niedziele i święta od 10—12. Dla Pań oddz. poczekalnia. Od 1 do 2 w lecznicy (Piotrkowska 62)

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od 8 rano do 7-ej po poł. Szczepienie ospy analizy (mocz, krew, płocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote. Wizyty na miesiąc Zabieg i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Elektryzacja. Naświetlanie lampą kwarcową. Koentgen. Zęby sztuczne, korony złote platynowe i mosty w niedziele i święta do godz. 2 po poł.

KUPNO I SPRZEDAŻ

ZĘBY SZTUCZNE

na dogodnych warunkach. Gwarancja za dobry materiał i solidne wykonanie. Laboratorium zębów sztucznych, Piotrkowska 99. 25—8

RADIOODBIORNIK

4-0 lampowy, wypróbowany, pierwszorzędnej marki „Natawis“, gwarantujący czystość audycji oraz maximum selektywności natychmiast do odstąpienia. Zgłoszenia: Piotrkowska 209, m 11, od 2—4 pp. i 8—10 wiecz. 21—2

LOKALE I MIESZKANIA

MIESZKANIA

lokale, pokoje umeblowane poszukuje i poleca Biuro Agenturowe „Polruch“ Traugutta № 4, telefon 41-01 5—15

ŁADNY

umeblowany pokój do wynajęcia dla inteligentnej osoby. Kilińskiego 180, II p., tr., m. 7. 5—1

DONIESIENIA RZYM.

STROJENIE

fortepianów i pianin Gdańska 67 m. 5 telefon 72—79. 17—4

:: GIEŁDA PRACY ::

POTRZEBNA

samodzielna buchalterka - bilansistka, izraelitka, bez rodziny na wyjazd do Sieradza. Oferty do admin. Głosu Polskiego" sub „Buchalterka“ 686—3

WDOWIEC

potrzebuje gospodyni lub służącej w starszym wieku, wdowy lub panny bezdzietnej dla dwojga dzieci małych. Wiadomość: Zachodnia 11, restauracja, od godz. 8-ej do 9-ej rano. 6—2

Szyk Dziecięcy | Porcelanę
Piotrkowska № 82,
poleca:
wszelkiego rodzaju ubiory dla dzieci i chłopców, białe i trykocowe, — także, —
Warunki dogodne. 65-92.

DYREKCJE GIMNAZJÓW

TOWARZYSTWA ŻYDOWSKICH SZKOŁ ŚREDNICH
w ŁODZI

zawiadamiają, że wpisy uczniów i uczenie przyjmują kancelarie:

I gimnazjum Męskiego, przy ul. Magistrackiej 21.
II gimnazjum Męskiego przy ul. Magistrackiej 22.
Gimnazjum żeńskiego przy ul. Piromowicza 7.

w godzinach biurowych.
Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 4 stycznia b. r.

Sąd Okręgowy w Łodzi, Wydział Handlowy wyrokiem z dnia 29 grudnia 1928 r. w sprawie Nr. Z. 162—28 postanowił: 1) ogłosić upadłość firmie „Michawit“ w osobie Jankewa Michałowicza, 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 17 grudnia 1928 tymczasowo, 3) zamianować sędzią komisarzem sędziego handlowego Hamburga, 4) zamianować kuratorem upadłości apl. adwok. Markowicza, 6) nakazać opieczętowanie kantoru, składów, kasy, zbioru dokumentów, rejestrów, papierów, ruchomości i rzeczy upadłego, oraz wspólników, gdziekolwiek się one znajdują, 7) dokonać publikacji wyroku zgodnie z przepisem art. 457 K. H. 8) skutecznie wpis w rejestrze handlowym za zasadzie art. 2. p. 4 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. 9) wyrok opatrzyć rygorem tymczasowej wykonalności, 10) odpis wyroku zakomunikować Prokuratorowi przy Sądzie Okręgowym w Łodzi.

Kurator upadłości:
(—) **Adolf Markowicz** apl. adwok.
Łódź, ul. Cegielniana 3

Na mocy art. 476 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 10 stycznia 1929 r. o godz. 12 w południe stawili się w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, pokój 64 osobiście lub przez pełnomocników w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz:
(—) **S. Hamburg**

Syndyk tymczasowy masy upadłości Basi Milner wzywa wierzycieli, ażeby w ciągu dni 40 od daty niniejszego ogłoszenia złożyli jemu lub w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi tytuły swych wierzytelności oraz oświadczyli w jakiej wysokości są wierzycielami.

Sprawdzenie wierzytelności przez Sędziego Komisarza odbędzie się w Wydziale Handlowym Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 27 lutego 1929 r. o godz. 12 w południe.

Syndyk tymczasowy
Samuel Ejznerowicz, apl. adw.
Łódź, Zawadzka 15.

Ogłoszenie.

Kurator upadłości handlujących Mojsze Hersza i Malki vel Mani małż. Wróblewskich zgodnie z art. 457 K. H. podaje do wiadomości, że w dn. 29 grudnia 1928 r. Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Łodzi po rozpoznaniu sprawy o ogłoszeniu upadłości postanowił: 1) ogłosić upadłość handlującym Mojsze Herszowi Wróblewskiemu i Malce vel Mani Wróblewskiej, 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 4 grudnia 1928. tymczasowo, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Korala, 4) zamianować kuratorem upadłości Adwokata Zygmunta Lewartowicza, 5) nakazać opieczętowanie kantoru, składów, kasy, zbioru dokumentów, rejestrów, papierów, ruchomości i rzeczy upadłych (raz wspólników gdziekolwiek się one znajdują, 6) dokonać publikacji wyroku zgodnie z przepisem art. 457 K. H., 7) skutecznie wpis w rejestrze handlowym na zasadzie art. 2. p. 4 dekretu z dnia 7-go lutego 1919 r., 8) wyrok opatrzyć rygorem tymczasowej wykonalności, 9) odpis wyroku zakomunikować prokuratorowi przy Sądzie Okręgowym w Łodzi.

Za zgodność:
Adwokat Zygmunt Lewartowicz, ul. Nawrot 2.
Kurator upadłości.

Jednocześnie kurator upadłości niniejszem zawiadamia, że Sędzia Komisarz upadłości Mojsze Hersz i Malka vel Mania małż. Wróblewscy wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 12 stycznia 1929 r. o godz. 12 w poł stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi (ul. Zeromskiego 115) w kancelarii Wydziału Handlowego w celu wyboru w trybie art. 476—480 K. H. syndyków tymczasowych.

Za zgodność:
Adwokat Zygmunt Lewartowicz,
Kurator upadłości.

! Korzystaj z wyjątkowej okazji !

WIELKA WYPRZEDAŻ

Koszule białe wieczorowe po Zł. 10.50;
Kolorowe po 7.50. Krawaty jedwabne od 1.50. — Rękawiczki ciepłe od Zł. 3.—
Wełniane pończochy od Zł. 4.50; skarpetki 1.75. **Koźnierze reklamowe po 75 groszy sztuka.** Paltła jesiennie i zimowe od Zł. 140.
Bielizna wełniana, Pyjamy, Bonjourki, — szaliki wełniane i jedwabne —

PO NAJNIŻSZYCH CENACH

TYLKO w firmie TYLKO

„ZYGMUNT“
PIOTRKOWSKA 67.

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50.—; zagranicę — zł. 10.—

Ogłoszenia za wierz milimetrów i szpaltoy:

1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 50 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 50 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu najmniejsze 120 zł. Poszuk wanie pracy 10 gr.—Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. tirm zagr. o 100 proc. za zastrzeżone miejsce opłata